

Actieplan

Grondwateroverlast

D66 Den Haag

Anne Toeters
Raadslid D66 Den Haag

Dennis Groenewold
Fractievoortegenwoordiger D66 Den Haag

maart 2018

Inleiding

Het klimaat verandert. Er zijn steeds vaker lange periodes van droogte die worden gevolgd door hevige regenval. De afgelopen jaren krijgt D66 vanuit heel Den Haag steeds vaker berichten over overlast van grondwater. Veel inwoners klagen over ondergelopen kelders en krijgen van de gemeente te horen dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor het waterdicht houden. Voor veel mensen is dit echter een onmogelijke opgave. D66 Den Haag wil weten hoe groot dit probleem is en heeft daarom begin dit jaar een meldpunt gelanceerd. Het meldpunt heeft meer dan 200 locaties opgeleverd waar mensen last hebben van grondwater. Wij hebben gekeken naar de locaties en mogelijke oorzaken. In dit actieplan doen wij aanbevelingen aan de gemeente Den Haag om de overlast aan te pakken.

Huidige beleid gemeente Den Haag

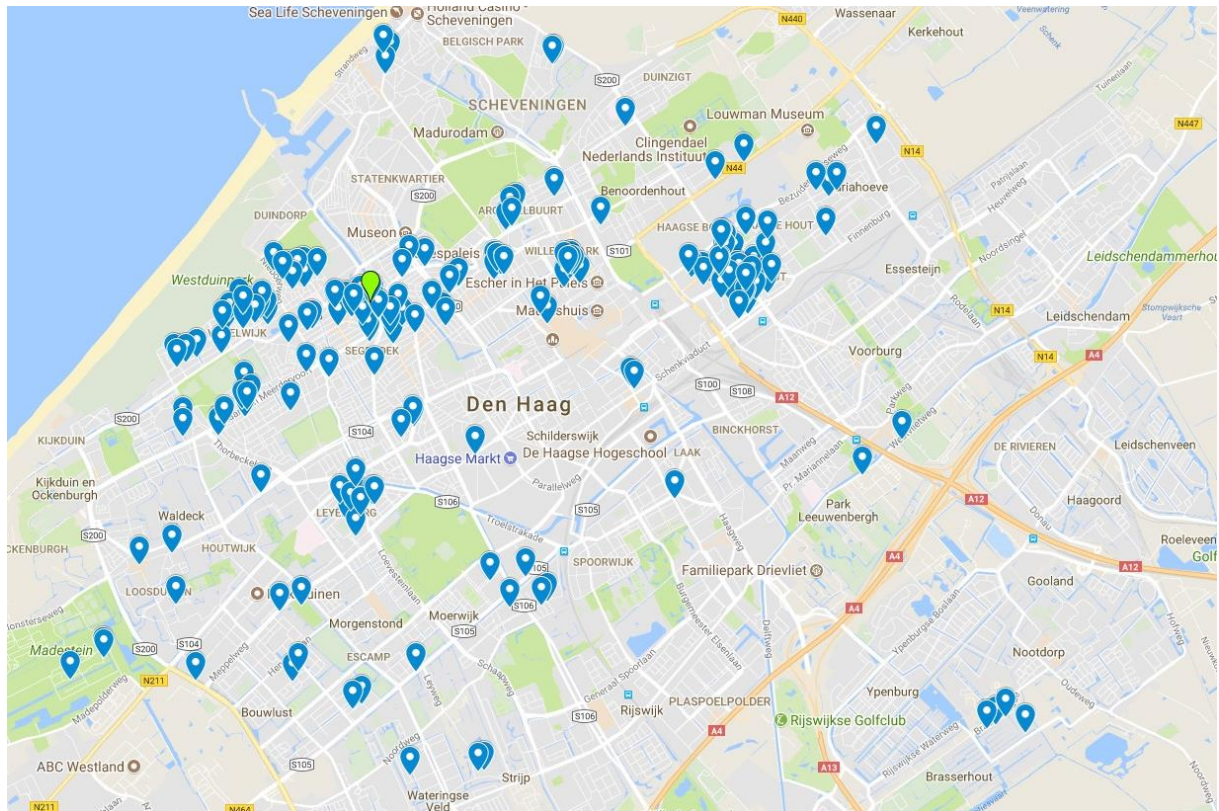
Volgens artikel 3.6 van de Waterwet hebben gemeenten een zorgplicht voor het treffen van maatregelen op openbaar gemeentelijk gebied ten einde van structureel nadelige gevolgen van te hoge grondwaterstanden. Het Bouwbesluit 2014 (landelijke wetgeving) stelt dat alleen ruimten met een verblijffunctie waterdicht moeten zijn. Is dit niet het geval dan is de eigenaar zelf verantwoordelijk voor de waterdichtheid.

In het gemeentelijk rioleringsplan geldt voor de hele stad een norm van 0,70 m. Deze norm is gebaseerd op algemeen stedelijk landgebruik. Dat is de niveau waarbij alle typen ondergrond veilig en goed zijn in te richten. Daarnaast wil de gemeente Den Haag de opvang van het regenwater loskoppelen van de riolering omdat het regenwater dan niet langer nodeloos verpompt wordt naar de afvalwaterzuiveringsinrichting. Afkoppelen levert bovendien een belangrijke milieuwinst op voor de sloten door meer aanvoer van schoon water. De gemeente heeft meerdere meetpunten verspreid over de hele stad die de hoogte van het grondwater peilen. Deze zijn af te lezen via www.grondwaterinden Haag.nl. Daarnaast heeft de gemeente een website waar men grondwateroverlast kan melden (<https://www.den Haag.nl/nl/meldingen/meldingen-milieu/grondwateroverlast-melden.htm>) en geeft de gemeente via het grondwaterloket informatie over het waterdicht maken en houden van kelders.

Meldingen

D66 heeft meer dan 200 meldingen binnengekregen van grondwateroverlast. Bij sommige meldingen worden meerdere adressen genoemd. Omdat het meldpunt maar een korte periode aandacht heeft gehad, verwachten wij dat dit nog maar het topje van de ijsberg is van mensen die te maken hebben met ondergelopen kelders en

kruipruimten. Vanwege de privacy van de bewoners noemen wij in dit actieplan geen adressen. Wel maakt de onderstaande overzichtskaart globaal duidelijk waar de meldingen vandaan kwamen.

Uit de meldingen blijkt dat de overlast door de hele stad wordt ervaren en dat op veel plekken overlast is. De stadsbrede overlast maakt duidelijk dat dit een probleem is dat niet alleen door bewoners zelf kan worden opgelost en waarbij een stevig beleid vanuit de gemeente gewenst is.

Genoemde oorzaken

Uit de meldingen komen meerdere redenen naar voren die mensen aandragen als oorzaak van de overlast. Meerdere bewoners melden dat zij overlast ervaren sinds er bij hen in de straten werkzaamheden aan de riolering zijn geweest. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de Vogelwijk. Daar wordt ook genoemd dat er meer overlast is sinds het duinlandschap in het Westduinpark in oude staat is hersteld. Op de Laan van Meerdervoort ervaren tientallen woningen last van grondwater sinds de Laan is heringericht. Meerdere bewoners noemen ook het veranderende klimaat en de steeds vaker voorkomende hevige regenval als oorzaak. Bij het Burgemeester Monchyplein ervaren bewoners overlast sinds de waterstand van de omliggende sloten is verhoogd. Andere bewoners noemen het feit dat de sloten en andere wateren in Den Haag al lange

tijd niet zijn uitgebaggerd als oorzaak. Een enkele bewoner geeft aan dat bij de bouw van de woning de grond is afgegraven en niet meer is opgehoogd, waardoor het grondwater in feite hoger is komen te liggen. Ook wordt genoemd dat de betegelde tuinen van de burens zorgen voor meer wateroverlast. De Bewonersorganisatie Leidschenveen meldt dat in Leidschenveen niet duidelijk is dat onder de woningen drainagebuizen lopen en dat bewoners zelf voor het onderhoud verantwoordelijk zijn. Hierdoor vindt er te weinig onderhoud plaats. Bovendien is dit een zeer kostbare aangelegenheid waardoor bewoners die het wel weten geen onderhoud plegen.

Er zijn dus meerdere redenen voor de overlast van grondwater. Per gebied zijn er andere redenen. Dit pleit voor een wijkgebonden aanpak. Opvallend is echter wel dat veel meldingen zijn binnengekomen van mensen die overlast ervaren nadat de gemeente werkzaamheden in de buurt heeft uitgevoerd.

Wat hebben bewoners al gedaan

Bij de meldingen die D66 heeft ontvangen, geven bewoners vaak aan zelf al maatregelen te hebben genomen om het grondwater te lijf te gaan. Meerdere bewoners geven aan te hebben geprobeerd de muren te impregneren en waterpompen en waterstofzuigers te hebben aangeschaft. Maar zolang er niets gedaan wordt aan de hoogte van het grondwater blijft dit, zoals één van de bewoners aangeeft: "dweilen met de kraan open".

Wat willen gedupeerden

Een aantal mensen geeft in de melding ook al aan wat er volgens hen verbeterd kan worden. Bewoners willen een betere voorlichting door de gemeente over wie waarvoor verantwoordelijk is en wat men kan doen bij overlast. In Leidschenveen gaf de BOL aan dat inzichtelijk moet worden gemaakt waar de afwateringsbuizen lopen en dat er één organisatie de regie moet nemen in het onderhoud van de drainagebuizen. Nu wordt er door sommige eigenaren geen onderhoud gepleegd wat tot overlast leidt bij de andere bewoners. Ook worden de hoge kosten voor het nemen van maatregelen genoemd als drempel. Daarom pleit een aantal bewoners voor tegemoetkoming in de kosten. Een bewoner geeft aan wat de kern van het probleem is, namelijk dat er nu vooral aandacht is voor korte-termijn-oplossingen zoals het waterdicht maken en het leegpompen van kelders in plaats van voor lange termijn oplossingen. Een andere bewoner pleit daarom voor een samenwerking van de gemeente met [het Hoogheemraadschap Delfland](#) om te komen tot een verlaging van het grondwaterniveau. Ook willen bewoners graag dat na werkzaamheden aan de riolering dezelfde waterstand wordt behouden.

Actiepunten:

Hoewel de gemeente beleid heeft om grondwateroverlast te beperken en een grondwaterloket heeft, blijkt uit de meldingen die D66 binnen heeft gekregen dat het huidige beleid van de gemeente niet voldoende bescherming biedt tegen overlast van grondwater. Ook hebben mensen het gevoel dat er niets gebeurt met de melding die ze bij de gemeente doen. Het veranderde klimaat zorgt er tevens voor dat het probleem de komende jaren eerder zal toenemen dan afnemen. D66 stelt daarom voor het beleid van de gemeente Den Haag aan te passen op de volgende punten:

- De gemeente dient in haar beleid rekening te houden met de scenario's voor toekomstige regenval, bijvoorbeeld bij rioleringswerkzaamheden en het bepalen van het grondwaterpeil.
- De gemeente moet met het Hoogheemraadschap Delfland het standstill-beleid bij nieuwe ontwikkelingen heroverwegen en gaan voor een verbetering van waterbergingsmogelijkheden.
- De gemeente moet actief verder gaan met het ontstensen en vergroenen van de openbare ruimte en bewoners en ondernemers stimuleren dit ook te doen op eigen terrein, aangezien een groot percentage van het verhard oppervlak binnen de gemeentegrenzen in particuliere handen is.
- Er moeten meer peilbuizen komen in Den Haag. De locatie van de peilbuizen moeten worden bepaald samen met bewoners. Zij weten het beste waar de problemen zitten.
- De gemeente moet de grens van 70 cm onder straatniveau als diepte vanaf waar bewoners zelf verantwoordelijk zijn, loslaten. In plaats daarvan moet de gemeente per wijk een waterpeilgrens vaststellen, in overleg met bewoners en het Hoogheemraadschap Delfland.
- De gemeente moet duidelijk maken waar de bewoners zelf verantwoordelijk voor zijn en hen helpen die verantwoordelijkheid waar te kunnen maken. Dat kan bijvoorbeeld door mensen te wijzen op tijdig onderhoud aan drainagesystemen, of door tegelijkertijd met bewoners onderhoud aan het openbare gedeelte te laten plegen zodat hetzelfde bedrijf in een keer alle buizen kan aanpakken, wat kosten bespaart.
- Bij werkzaamheden aan het riool moet de gemeente van tevoren de grondwaterstand meten. De grondwaterstand mag na de werkzaamheden niet hoger liggen dan daarvoor.
- Bij de VvE-balie en de campagne Hou van je huis moeten bewoners ook terecht kunnen om advies te krijgen over de waterbestendigheid van hun woning en de

mogelijk te nemen maatregelen om die te verbeteren. Bij gesprekken over verduurzaming van je woning, moet advies over waterbestendigheid van je woning standaard worden meegenomen.

- Er moet een inkomensafhankelijke subsidie komen om mensen bij te staan in het verbeteren van de waterbestendigheid van hun woning. Bij de duurzaamheidslening voor kleine VvE's moet waterbestendigheid van de woning meegenomen worden.
- De gemeente moet het water in Den Haag gaan baggeren. Hierdoor kan er meer water in de sloten, grachten en vijvers.

Naast deze concrete punten moet de gemeente in gesprek blijven met [het Hoogheemraadschap Delfland](#) en bewoners over wateroverlast en zoeken naar manieren om als gemeente bewoners te ondersteunen bij dit brede probleem.